

Stanowisko Zarządu Związku Miast Polskich
w sprawie
wniosek o zmianę granic miast i o przyznanie praw miejskich w 2021 roku

Związek Miast Polskich wielokrotnie zabierał głos w kwestii zmian granic miast, zwłaszcza tych, których rozwój został sztucznie ograniczony przez doraźnie poprowadzone granice administracyjne. Wobec braku postulowanych zmian w przepisach przypominamy, że te, które obecnie obowiązują, **nie uwzględniają w żadnym stopniu wymogów zintegrowanego prowadzenia polityki rozwoju**, opisanego w strategicznych dokumentach rządowych (SOR, KSRR) i uwzględnionego w ostatnich zmianach ustawowych.

Związek dostrzega potrzebę systemowych zmian w obowiązujących w tych sprawach przepisach prawa, z tym, że zmiany te powinny respektować następujące zasady:

- a) zasadniczym kryterium podejmowania decyzji w sprawach zmiany granic, którego nie ma w obecnych przepisach, powinny być – zgodnie z Konstytucją – uwarunkowania zrównoważonego rozwoju;
- b) zasadnicze znaczenie w procesie konsultacji społecznych powinna mieć opinia mieszkańców obszaru, którego dotyczy projektowana zmiana granic;
- c) trzeba określić zasady kontynuacji spraw prowadzonych na obszarze objętym zmianą granic.

Zarząd Związku przypomina jednocześnie specyficzną sytuację miast sztucznie administracyjnie oddzielonych od swego otoczenia, bardzo często ściśle wzdłuż linii zabudowy miejskiej, jaka istniała w dniu podejmowania decyzji o przebiegu granic, kilkadziesiąt lat temu. Dotyczy to szczególnie niektórych dużych miast, a także wszystkich miast otoczonych przez tzw. gminy obwarunkowe, najczęściej mające siedziby w tych miastach i korzystające z ich infrastruktury. Zmiany granic w tych przypadkach rodzą liczne konflikty, które nie mają żadnego uzasadnienia merytorycznego, za to budzą niepotrzebne emocje. Zasadniczo odmienna jest zmiana granic miast w obrębie gmin miejsko-wiejskich, która zachodzi co roku w sposób niemal niezauważalny (w r. 2021 - 5 wniosków), ponieważ nie ingeruje ona w zasadniczy podział terytorialny. Te miasta mogą bezkonfliktowo zmieniać swoje granice, kierując się wyłącznie uwarunkowaniami rozwoju lokalnego. Wzywamy ponownie do systemowej korekty zasadniczego podziału terytorialnego kraju w tym zakresie.

I. W sprawach dotyczących zmiany granic miast i gmin:

1. Wniosek miasta Rzeszów

Związek **popiera zarekomendowany do pozytywnego rozpatrzenia wniosek władz miasta Rzeszów (Racławówka)**, który dokończy proces zmian granic, prowadzony konsekwentnie od kilkunastu lat.

2. Wniosek miasta Sanok

Związek zdecydowanie popiera wniosek Sanoka, zarówno w części proponowanej do pozytywnego rozpatrzenia, jak i w zakresie negatywnie zaopiniowanej przez wojewodę podkarpackiego zmiany dotyczącej **sołectwa Trepcza**. Szczególnie ważna dla zrównoważonego rozwoju miasta Sanoka i całego miejskiego obszaru funkcjonalnego wieś Trepcza była lokowana w XIV w. przez ks. Jerzego II jako wieś służebna grodu sanockiego, do 1947 r. ukraińska. Już dziś obszerne fragmenty sołectwa (m.in. cały, prawie niezamieszkały wschodni pas nad Sanem) są zainwestowane przez miasto, pełniąc życiowe funkcje dla całego MOF (ujęcie i uzdatnianie wody, oczyszczalnia ścieków. Miasto musi płacić gminie za te grunty, co podnosi ceny wody i ścieków). Wolne tereny w południowej, przylegającej do Sanoka części, to szansa dla całego obszaru funkcjonalnego – miasto planuje tam ważne przedsięwzięcia rozwojowe, dotyczące zarówno mieszkalnictwa jak i gospodarki. Fakty te dostrzega też wojewoda w swej opinii, jednak nie bierze ich ostatecznie pod uwagę. Zdaniem Zarządu Związku plany rozwojowe Sanoka na obszarze Trepczy są społecznie i gospodarczo ważne dla całego subregionu. Miasto Sanok wraz z Sanockim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Autosanem są sygnatariuszami dokumentów inicjujących powstanie doliny wodorowej. W oparciu o majątek sanockiej spółki komunalnej ma rozwijać się produkcja wodoru jako napędu do produkowanych w Sanoku autobusów wodorowych.

II. W sprawach dotyczących nadania praw miejskich:

Zarząd Związku popiera większość wniosków w sprawie nadania miejscowościom będącym siedzibami gmin statusu miasta, w tym zwłaszcza tym (Izbica, Lutomiersk, Bolimów, Ceglów, Olsztyn), które prawa miejskie posiadały, lecz utraciły je wskutek represji za postawę patriotyczną w czasie powstania styczniowego.

Mielec, 9 lipca 2020 r.

(-) *Zygmunt Frankiewicz*
PREZES ZWIĄZKU